

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 10 перл., на по год.
5 перл.; ван земље 15 франака у злату.за Црну Гору број 10 ПАРА
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ

СРИЈЕДОМ и ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:

„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:

„Vjesnik“ Cetinje (Montenegro)

Рукописе ваља слати Уредништву „Вјесника“
а ПРЕТИЛАТУ и ОГЛАСЕ Администрацији
ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЉУЈУ ПО ПОГОДБИ

Цетиње, 13. децембра

Увођење устава у Босну и Херцеговину, последице анексије, нашло је све тамошње Србе сложне и окупљене у један непоколебљив блок који је уживао повјерење целокупног српског народа Босне и Херцеговине и који је вршио улогу народног представништва у свима питањима народних интереса. И ако су они могли позитивно да раде, поред свих ометања и препрека од стране власти, највише на просвјетном и привредном подизању народа, ипак је тај једнодушан, сложен и српски рад улијевао наде и повјерења у све оне који су га посматрали, будући сјајна манифестација народне свијести, чврсте воље, енергије и самопоуздања у бољу будућност.

Кад је отворен босанско-херцеговачки Сабор, Срби су се опет у њему нашли на окупу, вјерујући да је њихова слога њихова снага, о коју се морају најзад саломити и насиља и интриге, и на коју неће рђа корупције. Тек један једини протест скепсе чуо се тога дана, протест гласан и трагичан, са браунингом и смрћу Богдана Жерајића.

Међутим, слога Срба није дуго потрајала; влади је успјело да разбије српски блок и да га поцијепи у странке. Тада настаје у политици босанских Срба један период унутрашњих размирица и распри, личних питања и интереса, лутања, несталности и колебања. Влада је одахнула, она је постигла свој циљ и добила одријешене руке.

Требао је да дође балкански рат па да се види и забиљежи једна утјешна појава која је испунила са зебњом Беч и Пешту, а са надом и радношћу срца свих Срба. То је био онај чувени манифест свих српских босанско-херцеговачких посланика, у којему изјављују своје симпатије и солидарност са српским државама које су повукле староставни мач из корица за ослобођење српског народа.

У томе часу власти одговорише са изузетним мјерама против српског народа, преметачинама, прогонима и хапшењима. Сва српска друштва бише затворена и растурена. Велеиздајничке парнице дођоше на дневни ред. Угушивана је српска штампа. Српски народ у земљи и изван земље био је вријећан на сваком кораку. Силна војска је преплављивала цијелу земљу. А очекиваху се тешки и горки часови.

И кад је то све прошло да српски народ у Босни и Херцеговини не добије ни најпримитивнију задовољштину за понижења и за увреде, видимо гдје настаје старо, ако не чак и безнадније стање ствари. На посљедњим изборима побједила је једна нова група која се отворено признаје владино и опортунистичком српском групом. Српска опозиција је била потучена.

Јављање једне српске странке у Босни са опортунистичким програмом, није без сумње утјешна појава, а још мање напредак, последица одјека балканских ратова, последица болног скадарског искушења које је можда најмучније осјетио српски народ — а највише мали свијет — у Босни и Херцеговини. Мрачни и сумњиви су путеви опортунизма и на прсте се могу избројити они који су нашли једног дана часно излазак из тога лавиринта. А горка искуства прошлости — нарочито у Аустро-Угарској — уче да Срби нијесу никада ништа добили такошћим развојем који се водио између Пашића и Берхтолда, министар изјављује да мора енергично да одбаци такво мишљење да аустро угарска политика према Србији није инспирисана истим благонаклоним намерама, као и према осталим балканским државама. И ако су се за вријеме кризе у више прилика појављивали моменти у којима је српска влада долазила у опреку са Аустро угарском, то су били конкретни случајеви или супротна гледишта београдског кабинета која су била противна Аустро Угарским интересима. Међутим његова је жеља да се такве размирице из прошлости више не појављују и да добра жеља, коју је нагласила српска влада о живљењу у пријатељским односима, постане факт.

Одговарајући посланику Баљку који је пребацио министру да води благонаклону политику према Србији само у ријечима али не и у делу, и да је ултиматум, упућен Београду да се Арбанија евакуише, био у контрасту са пријатељским разговором који се водио између Пашића и Берхтолда, министар изјављује да мора енергично да одбаци такво мишљење да аустро угарска политика према Србији није инспирисана истим благонаклоним намерама, као и према осталим балканским државама. И ако су се за вријеме кризе у више прилика појављивали моменти у којима је српска влада долазила у опреку са Аустро угарском, то су били конкретни случајеви или супротна гледишта београдског кабинета која су била противна Аустро Угарским интересима. Међутим његова је жеља да се такве размирице из прошлости више не појављују и да добра жеља, коју је нагласила српска влада о живљењу у пријатељским односима, постане факт.

Одговарајући на интерпелацију о поступку дирекције српских државних жељезница, против управе друштва источних жељезница министар је изјавио да су у првом реду протестовале заинтересоване жељезничке дирекције против таквог поступка, а у посљедње вријеме и министарство спољних послова наложило је аустро угарском посланику у Београду да са својом енергијом учини представке српској влади, да се поврати конвенционално стање. Министар саопштава да је добио телеграм од аустро угарског посланика у Београду да му је српски министар председник Пашић спонтано изјавио, прије него што му је он учинио представку, да до јуче није знао за поступке који се тумаче као необичаје на четворпу конвенцији и да је српска влада примљена да тачно испуњава своје обавезе које потичу из те конвенције, обавезе којих је природно у првом реду дво директна тарифа, која је у том циљу састављена.

Одговарајући на интерпелацију социјалиста по Прохаскиној афери, министар констатује да гласови о тој афери, немају корјена у министарству спољних послова. Односно вијести које су послате из Беча „Фосовим Новинама“ 17. новембра 1912. године о убиству Прохаске, министар напомиње да је кореспондент тога листа дао своју категоричку изјаву да тај извјештај није добио из министарства спољних послова. Министар такође наводи да чим су објављене те вијести, кореспонденти готово свију великих листова појурили су у пресбиро министарства за извјештај о истинитости тих вијести, и да су добили одговор да министарство ништа не зна о фактима изнесеним у тим вијестима. Министар не може да сакрије ни то, да су подобне вијести на неколико дана раније биле објављене у београдским листовима, и у кореспонденцијама страних листова добијених из Београда, које су се, као што се зна, показале неосноване.

Завршујући свој говор, министар хоће да констатује да је велика већина у делегацијама усвојила основе његове спољне политике. Министар им на томе изјављује живу захвалност. Умереност је инспирисала његова ријешења у најтежим тренуцима прошле историјске кризе. Аустројска делегација усвојила је је буџет министарства спољних послова и тјарних фондова са 35 противу 16 гласова, а одбијене су резолуције социјалиста, Чеха и Нијемаца, којима се изјављује неповјерење министру спољних послова.

Касније је гроф Берхтолд одговарао делегацији на разна питања која нијесу била од особитог политичког интереса. Само је у погледу Србије министар нагласио жељу, да диференције између монархије и Србије, ма какве да су, припадну прошлости. Саопштење да је српски министар председник Пашић обећао да ће се Србија, у погледу Источних Жељезница, придржавати конвенције, примљено је са великим одобравањем.

Затим је министар правдао своју политику у погледу Новопазарског Санџака, износећи политичке, војне и финан-

сијске разлоге, које је и раније гроф Ерентал изнио у своме меморандуму о одрицању на Санџак.

На примједбе противу његове арбанске политике, министар је одговорио, констатујући да је идеја о стварању независне Арбаније изајакнута од стране његовог предходника. Између разлога за стварање Арбаније, министар придаје највећу важност, за Аустро Угарску и Италију, факту, да се само стварањем независне Арбаније може одржати равнотежа на Јадранском Мору.

Одговарајући посланику Баљку који је пребацио министру да води благонаклону политику према Србији само у ријечима али не и у делу, и да је ултиматум, упућен Београду да се Арбанија евакуише, био у контрасту са пријатељским разговором који се водио између Пашића и Берхтолда, министар изјављује да мора енергично да одбаци такво мишљење да аустро угарска политика према Србији није инспирисана истим благонаклоним намерама, као и према осталим балканским државама. И ако су се за вријеме кризе у више прилика појављивали моменти у којима је српска влада долазила у опреку са Аустро угарском, то су били конкретни случајеви или супротна гледишта београдског кабинета која су била противна Аустро Угарским интересима. Међутим његова је жеља да се такве размирице из прошлости више не појављују и да добра жеља, коју је нагласила српска влада о живљењу у пријатељским односима, постане факт.

Одговарајући на интерпелацију о поступку дирекције српских државних жељезница, против управе друштва источних жељезница министар је изјавио да су у првом реду протестовале заинтересоване жељезничке дирекције против таквог поступка, а у посљедње вријеме и министарство спољних послова наложило је аустро угарском посланику у Београду да са својом енергијом учини представке српској влади, да се поврати конвенционално стање. Министар саопштава да је добио телеграм од аустро угарског посланика у Београду да му је српски министар председник Пашић спонтано изјавио, прије него што му је он учинио представку, да до јуче није знао за поступке који се тумаче као необичаје на четворпу конвенцији и да је српска влада примљена да тачно испуњава своје обавезе које потичу из те конвенције, обавезе којих је природно у првом реду дво директна тарифа, која је у том циљу састављена.

Одговарајући на интерпелацију социјалиста по Прохаскиној афери, министар констатује да гласови о тој афери, немају корјена у министарству спољних послова. Односно вијести које су послате из Беча „Фосовим Новинама“ 17. новембра 1912. године о убиству Прохаске, министар напомиње да је кореспондент тога листа дао своју категоричку изјаву да тај извјештај није добио из министарства спољних послова. Министар такође наводи да чим су објављене те вијести, кореспонденти готово свију великих листова појурили су у пресбиро министарства за извјештај о истинитости тих вијести, и да су добили одговор да министарство ништа не зна о фактима изнесеним у тим вијестима. Министар не може да сакрије ни то, да су подобне вијести на неколико дана раније биле објављене у београдским листовима, и у кореспонденцијама страних листова добијених из Београда, које су се, као што се зна, показале неосноване.

Завршујући свој говор, министар хоће да констатује да је велика већина у делегацијама усвојила основе његове спољне политике. Министар им на томе изјављује живу захвалност. Умереност је инспирисала његова ријешења у најтежим тренуцима прошле историјске кризе. Аустројска делегација усвојила је је буџет министарства спољних послова и тјарних фондова са 35 противу 16 гласова, а одбијене су резолуције социјалиста, Чеха и Нијемаца, којима се изјављује неповјерење министру спољних послова.

Касније је гроф Берхтолд одговарао делегацији на разна питања која нијесу била од особитог политичког интереса. Само је у погледу Србије министар нагласио жељу, да диференције између монархије и Србије, ма какве да су, припадну прошлости. Саопштење да је српски министар председник Пашић обећао да ће се Србија, у погледу Источних Жељезница, придржавати конвенције, примљено је са великим одобравањем.

Из Бугарске

Поводом изборних резултата у Бугарској, «Руско Слово» вели у уводноме чланку, да се још не зна какве ће посљедице имати изборни резултат на спољашњу политику Бугарске. Разумије се, пораз такзованих русофила не значи ништа. Г. Данев и његове присталице само су се заклањали штитом русофила, а у ствари су водили политику која се апсолутно разликивала са жељама на чак и захтјевима Русије. Избављање од таквих пријатеља може се само поздравити.

С друге стране, аустрофилска политика г. Радославова задобила је тежак удар. Избори су се водили са лозинком тијесног зближења са Аустројом, али је та лозинка такође пропала. Позиција три негакнуте опозиционе партије, — земљополитичке, социјалистичке и демократске, — није ни аустрофилска, ни русофилска у обичном значењу тих ријечи. Међутим, с гледишта руских интереса, Бугарској су потребни прије свега бугарофили, који би умјели да учврсте положај своје несрећне отаџбине и да постигну мирне односе са сусједима.

«Руско Слово» изјављује из Петрограда да су у Петроград дошли вијести да неочекивани успјех социјалиста на изборима у Бугарској, може да утиче на положај цара Фердинанда. Социјалистички посланици су отпочели пропаганду у корист државног преврата и увођења републике. Ситуација је постала тако озбиљна да најближи пријатељи цара Фердинанда предлажу да он парализује револуцију још у самом зачетку, и да у том циљу предложи социјалистима да заузму неколико мјеста у кабинету.

Социјалисти су заузели голино непријатељску позицију према цару Фердинанду, да му савјетују да не присегнује отирању соције Народног Собрања.

Ситуација је још безизлазна. Како је земљорадничка странка положила услове, које влада не може да прими, ствари су се сасвим замрсле. Фердинанд се користи тешкоћом ситуације и жељи да изведе један свој рачун: да састави коалиционо министарство. Његов рачун је врло прост и јасан: да у један кабинет утрпа све партијске шефове и тада ће на један мах заћутати сви партијски легови против њега, а партије би подметнуле леђа под његову чизму, и на тај начин он, ирриси кривац за рат против Србије и Грчке, стигао би са себе сваку одговорност.

Фердинандов човек у овоме тренутку је Малинов. У њега се он нада да ће расположити и остале партије да ступе у службу двору. А и самог Малинову се министрује. Он је имућан човек а импоира му власт, а прошло министровање уништило је тога демократа.

Оптужба је предана свима оптуженим министрима Гудевљевог кабинета, изузимајући генералу Савову, који је побјегао у Париз. Тиме што је Гензидијев примио оптужбу и потписао реверсе, он је, у ствари, потписао своју оставку, јер ма колико се он јуначно, Собрање неће хтјети примити човека, оптуженог због крађе државних новца, за министра.

Македонци, који су добили у Бугарску, опомад су саставили један комитет коме ће циљ бити: аутономија бугарских школа и црква у областима српским и грчким. Тај комитет сазваће ускоро збор Македонца који сад живе у Бугарској, на коме ће се утврдити њихове жеље које ће бити достављене бугарској влади и представницима великих сила у Софији.

Кардинал Рампола

Смрћу кардинала Рампола изгубила је католичка црква једног од својих најизразитијих представника. Мало који римски великодостојник да је имао толико утицаја на унутрашњу и спољну политику католичке цркве као кардинал Рампола.

Митилене тражи се само да на њима Грчка не диже утврђења нити да на њима уводи поморске станице.

Односно острва, која је заузела Италија, предлаже се да се она врате Турској после извршења одредаба уговора закљученог у Лозани. Та острва добиће извјесну аутономију, под суверенством султана. Уговор закључен у Лозани још сада се може сматрати као извршен, пошто је Порта већ опозвала своје власти у Триполитанији. Одређење границе грчко-арбанашке остављено је међународној комисији. Међутим како међународна комисија није завршила своје радове на предвиђени дан, т. ј. 30. новембра ове године по новом, то се предлаже да се евакуација Арбаније доврши око половине мјесеца јануара.

Нове српске гимназије. У Новој Србији отворене су непотпуне гимназије у Кратову, Кривој Паланци и Ресну.

Нове школе у Србији. До сада је у Новој Србији отворено 395 народних школа са 846 одељења. У нове крајеве послато је из старих граница 350 квалификованих учитеља, а затекло се 240, који су сви употребљени за учитељску службу. Прије рата с Турском било је у ослобођеним крајевима 193 основне школе са 290 одељења.

Телеграфски извјештаји Хрватски Сабор

Загреб, 11. децембра

Загребачки Сабор сазван је за 27. децембра (по нов. кал.) — Бечки Кор. Биро.

Руске компенсације

Петроград, 11. децембра

„Вјесник“ је овлаштен да одлучно оповргне вијести страних листова да је руски амбасадор у Цариграду тражио компенсације односно ступања њемачке војне мисије у турску службу. — Бечки Кор. Биро.

Министар Залески

Меран, 12. децембра

Овдје је умро аустријски министар финансија, Залески. — Бечки Кор. Биро.

Србија и Турска

Биоград, 12. децембра

Полузванична „Самоуправа“ у уводном чланку констатује да су готово сва спорна питања на путу да буду изравната и да ће дипломатски односи између обију земаља бити доскора успостављени, што ће отворити пут бољој будућности. — Биоградски Пресбир.

Скромне жеље г. Фридјунга

Беч, 13. децембра

„Neues Wiener Tagblatt“ доноси чланак „историчара“ Фридјунга у коме говори за балканску конфедерацију у коју би Аустро-Угарска ушла као члан. — Бечки Кор. Биро.

Султан болестан

Цариград, 13. децембра

Званично се јавља да је Султан назебао и да неће сјутра присуствовати селамлику. — Бечки Кор. Биро.

Стјечај

— за израду планова за регулацију и уређење града Скопља —

Суд општине града Скопља расписује стјечај за израду планова за регулацију и уређење овога града.

1

Од конкурента се тражи:

1.) Генерални регулациони план у размјери 1:5000, са подјелом града на рејоне за трговицу, индустрију, војску и чисто за становање. У том плану треба назначити и мјеста за јавне грађевине као: саборну цркву, општински дом, универзитет, салату правде, позориште, окружно начелство, учитељску школу, три гимназије, централну пошту и телеграф, царипарницу и пореску управу, централно тржиште, болнице, основне школе по кварталима; уцртати јавна постројења: паркове, скверове, стадион за гимнастичка вјежбања и утакмице, одредити мјесто за гробље и т. д.

2.) Детаљни план у размјери 1:2500 у коме треба да буду уцртани сви објекти по-

бројани у тач. 1.) а сем тога: уписане ширине улица, назначени просјечни падови њихови, с обзиром на подесан саобраћај и најрационалнију канализацију, уцртана саобраћајна средства (трамваји), корекција Вардара и Сераве, назначена мјеста будућих мостова и извршита идеалну подјелу главних блокова на плацеве;

3.) Да главнија мјеста: јавне трговине, раскрсница главних улица и у опште мјеста која треба архитектонски обрадити, нацртају у размјери 1:1000 до 1:500;

4.) За попречне пресеке улица да израде типове у размјери 1:100;

5.) Да по могућству израде перспективне изгледе појединих карактеристичних мјеста, а при томе нарочиту пажњу да обрате на постројења око Душанова Града и у њему.

6.) Да паберу и на плану означе мјеста за будуће ујетничке објекте (споменике, чесме, мостове и т. д.) и да то са непосредном околином по могућству нацртају у перспективи;

7.) Да даду детаљан опис и објашњење планова.

II

Ситуационе планова у размјери 1:5000 и 1:2500 добиће конкуренти у географском одељењу Главног Генералштаба, Крунска улица Број 11. у Биограду. Цијена тих планова је (10) десет динара комитет.

III

Рок предаје је 15. јуна 1914. године. Пројекте треба послати у запечаћеном завоју са знаком (мото) на завоју и на запечаћеном писму, у коме је име пројектанта, на адресу: Суду општине града Скопља, са назначењем и на завоју и на писму: «Пројекти регулације града Скопља».

IV

На овај стјечај имају права учествовања инжењери и архитекти српски држављани, а за тим Срби ван Србије, Хрвати и Словенци.

V

Награде су предвиђене ове:

1-на награда	7000 динара
2-та	4000
3-ћа	2500

А сем тога жрири задржава право да даља два добра пројекта евентуално може предложити општини града Скопља за откуп по 750 динара.

Сви награђени и откупљени пројекти су својина општине града Скопља. Ненаграђени се планови враћају.

VI

Чланови су оцјенивачког суда:

Предеједник општине града Скопља г. Спиро Хади Ристић; инжењерско-технички пуковник г. Стеван Бошковић, начелник географског одељења Главног Генералштаба; архитект г. Милорад Рувидић, професор универзитета; инжењер г. Драгољуб Спасић, професор универзитета; г. Церо Поповић, виши архитект Министарства Грађевина.

Овим се допуњује и мијења стјечај — оглас овога суда од 12. овог мјесеца број 20070 који је у неколико листова објављен. Од суда општине града Скопља, 20. новембра 1913. год. Бр. 20575 у Скопљу.

Мудре изреке

Сваки је рад занимљив кад се — посматра.

Има прошевина које се срећно заврше али има их које се заврше са свадбом. —

Жене нађу увијек прави пут за своје странпутнице. —

Службена обзнана^{*)}

(Особито важно за наше трговце увознике)

Због тога, што често од појединца добијам протесте противу „Барског Друштва“ за нестанак или кварење пошиљака (нарочито трговачког еснапа), које то Друштво жељезницом и паробродима превози, на начин, који не одговара законским и другим установљеним прописима, и што многи, из незнања тих прописа, пропусте прибавити на вријеме средства за доказ своје штете, принуђен

*) Пошто смо се повратили у редовне прилике то доносимо ову обзнану, која је раније била публикована и која и данас важи, да би се њоме боље користили заинтересовани.

сам овиме обзнанити: како треба поступати, прије свега, кад се од органа „Барског Друштва“ примају пошиљке, дате том Друштву за превоз, а како кад се утврди, да је у њима учињена штета при превозу жељезницом или преко Скадарског Језера.

1) Својственици пошиљака или њихови опуномоћени замјеници, кад примају ове од органа „Барског Друштва“ у жељезничким или паробродским станицама, не треба да пошиљке приме нити пријем истих да потврде својим потписима, док не виде: да ли је односна пошиљка онаква, каква је предата „Барском Друштву“ — како што се тиче броја коли, тако и што се тиче стања ових (у колико превозилац законски и иначе по установљеним правилима и уредбама одговара за ово друго). Ако у пошиљки нешто недостаје или је иначе каква повреда исте, то утврђују записнички сопственик пошиљке, односно његов пуномоћник, и старјешина жељезничке, односно паробродске станице, који и потписују тај записник и на исти се ставља печат дотичне станице. Овај се записник предаје с односном пошиљком сопственику исте или његовом пуномоћнику. — Ако би дотични орган „Барског Друштва“ с чега било одрекао на горе описани начин извести констатацију штете или се он и онај, који пошиљку прима, не би сложили у тој констатацији, други ми се има на то пожалити телеграфски и до мог одговора не треба спорну пошиљку да прима.

2) Они, који хоће да траже од „Барског Друштва“ накнаду за своје оштећене, односно нестале пошиљке, треба да то учине одмах, чим буду о штети извјештени. Тражење има бити писмено и исто треба поднијети у два примјерка преко старјешине жељезничке односно паробродске станице, у којој је утврђена штета, заједно са записником о том и осталим документима (листом предаје, односно приказницом полице, ако се ствар тиче пошиљке, која је дошла морем, па не нађена у магазину „Барског Друштва“ у Бару, и оригиналним рачуном о вриједности нестале робе) или само с тим документима без записника, ако пошиљка није ни дјелимично дошла (у којем случају с тражење подноси овој жељезничкој односно паробродској станици, преко које се пошиљка имала примити). Орган „Барског Друштва“, којем се на овај начин писмено тражење с прилозима подноси, има на једном примјерку тог тражења прибиљежити: кад је његов уникат примио и што је све још с њим примио и, потписав ту прибиљежку, те потврдив ју печатом станице, повраћа спис предаваоцу тражења.

3) Ако се најдуже у року од мјесеца дана, пошто се писмено тражење, назначено у претходној тачци, са прилозима му предаје, „Барско Друштво“ на исто не одговори, оштећени се има обратити мени, упутив ми уз посебну жалбу противу „Барског Друштва“ и онај дубликат писменог тражења, поднесеног дотичној жељезничкој, односно паробродској станици.

Сва писмена која ми се упућују у вези с мојим службеним положајем, као и документа те остали прилози ових, да би се по закону могла узети у поступак, треба да су снабђена прописним таксеним маркама.

Напомињем, да се ради на томе, да се „Барским Друштвом“ и односним царипарницама пломбирају жељезнички вагони и мауне (шлепови), у којима речено Друштво превози робу, те ће онда још боље бити сирјечено кварење те робе и неставање исте; а и кад би било тога пошто ће пломбе на пошленим станицама ломити и робу прегледати заједнички тамошње царипарнице и органи „Бар-

ског Друштва“, још лакше ће се тад долазити до доказних средстава за утврђивање штете у тој роби.

Број 445.

Бар, 12. априла 1912. г.

ДРЖАВНИ КОМЕСАР

при Барском Друштву и Монополу Дувана, Саво П. Вулетин

4,4

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

Многим нашим претплатницима истекла је претплата, те је вријеме, да претплату обнове, како им се не би лист обустао; јер лист ће се обуставити свима без разлике који не обнове претплату до конца овога мјесеца.

Лист смо слали многим, а ако им је претплата истекла, из разлога што је многи био у војсци, те својој обавези према администрацији може бити није могао испунити. Сад нена се сваки сјети своје обвезе.

Цијена је листу на пола године: за Црну Гору перпера 5, а за иностранство 7¹/₂ франака у злату.

Цетиње, 4. децембра 1913.

АДМИНИСТРАЦИЈА „ВЈЕСНИНА“

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ!!! Купујем употребљене црногорске марке или измијењујем румунске поштанске марке. Yules Marcus & Comp., Bucarest, (Roumanie). Cal. Calarasilor 187. — Кореспонденција на српском или француском језику. П. п. бр. 59, 2,3

СКЛАДИШТЕ ДРВА ЗА ГРАЂУ

на велико — на мало

НАРЦИСО ДЕТОШИ, ЗЕЛЕНКА (Боча Которска)

ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПСТВО ЗА ЦРНУ ГОРУ НАЈБОЉЕГ И НАЈЛЕПШЕГ МАТЕРИЈАЛА ЗА ПOKРИВАЊЕ КРОВОВА — „ZENITH“

Цијеник тачни, прорачун бадава, п. п. бр. 16, 21,25

ОБЈАВА. Стављам на знање поштоваоној публици, да сам отпочео радити у Подгорици у кући Стевана Петровића у Старој Вароши. Добавио сам: најмодерније машине за израду златних зуба, мостове по најмодернијој системи; зубе на виде, зубе на њуме и т. д. Залијевам зубе са златом, платином, сребром, порцуланом и т. д.

Подгорица, 12. децембра 1913.

С поштовањем:

Бр. 60, 1,3 Д-р РИСТО МУСЛЕВ, зубни лекар.

П. п. бр. 15, 15—50

СРПСКО-ЊЕМАЧКА УВОЗНА И ИЗВОЗНА ФИРМА

К. Фон Дун и Комп. у Хамбургу

бави се осим са разним прекоморским пословима нарочито извозом и увозом без разлике све врсте робе са српским балканским државама.

Овим се обраћа пажња црногорским извозницима и увозницима на велико на ову солидну фирму у којој се налазе као власници Срби Далматинци из Траједнице, те се умољавају, да се у сваком случају директно обрате фирми у Хамбургу.

Сви упити имају се у српском језику управити на фирму:

К. Фон ДУН И КОМП. ХАМБУРГ 5 — МЕРКХОФ
п. п. бр. 61 1,1 С. von DUHN & Comp. Hamburg — Merckhof 5.